MAATALOUS

Yhteiskunta ei tarjoa viljelijöille työkaluja tuotantoon, joka olisi sekä kestävää että kannattavaa. **PUHEENJOHTAJA JUHA MARTTILA, MTK**

”Hehtaarisadon kasvattaminen paras tapa tehostaa viljelyä”

Viljasadon kasvattaminen on elimäkeläisviljelijän mukaan tärkein keino tehostaa tuotantoa.

KIMMO HAIMI

Teemu Helkala pyrkii hyvään taloudelliseen tulokseen hyvien hehtaarisatojen avulla.

Elimäellä viljatilaa viljelevän **Teemu Helkalan** vanhemmat ryhtyivät 1980-luvulla tehostamaan tilan tuotantoa kasvattamalla tilan peltopinta-alaa. Alun 20 hehtaarista peltoala on kivunnut nykyiseen 290 hehtaariin.

Nykyisen isännän tavoite on hakea bisnekseen tehoa eri keinoilla. Hän haluaa kasvattaa satoja tuntuvasti.

Helkalan tila oli mukana vuonna 2012 toteutetussa Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) tutkimuksessa, jossa selvitettiin tuotannon tehostamisen ilmastovaikutuksia.

Tilalla levitettiin ohrahehtaarille 110 kiloa typpeä. Sillä saatiin 4 500 kiloa satoa. Verrokkitilalla tuotettiin vajaan 3 400 kilon ohrasato 84 kilolla typpeä.

Tutkimuksen mukaan runsaammalla typpimäärällä tuotettu suurempi sato tuotti pienemmän hiilijalanjäljen kuin verrokki.

JAANA KANKAANPÄÄ

Teemu Helkala käyttää lehtivihreämittausta avukseen typpilannoitustarvetta arvioidessaan.

”Kyllä siitä ylpeyttä tunsi, kun tulos tuli. Siihen asti oli pitkään ihmetellyt keskustelua seuratessaan, että ollaanko me tosiaan jotain ympäristörikollisia, kun haluamme tuottaa kunnon sadon”, Helkala toteaa.

”Minun mielestäni tärkeintä on lannoittaa kasvia oikein.”

Helkala esitteli tilansa toimintamalleja lannoiteyhtiö Yaran järjestämässä tulevaisuusseminaarissa Helsingissä viime viikolla.

Kaikki typpi kerralla tuntui haaskaukselta

Helkala innostui optimoimaan lannoitusta muutama vuosi sitten.

”Vielä 2000-luvun alussa kaikki typpilannoite annettiin kylvettäessä. Se alkoi tuntua haaskaukselta, koska ravinteiden tarve riippuu kasvukauden oloista eikä niistä ole tietoa keväällä.”

Nykyään Helkala antaa kylvön yhteydessä kaksi kolmannesta typestä. Loppu annetaan tarpeen mukaan kasvustoon.

”Jos on kuiva kasvukausi, lannoite kannattaa jättää varastoon odottamaan seuraavaa kasvukautta.”

Kasvukauden aikaista typen tarvetta Helkala seuraa muun muassa lehtivihreämittarilla. Lisäksi käytössä on traktorin katolle asennettava N-Sensor-mittari. Lannoitettaessa se mittaa kasvuston biomassaa ja lehtivihreää ja niiden perusteella ohjaa annettavan typen määrää.

Lannoituksen optimointi ei ole ainoa keino, jolla Helkala pyrkii parantamaan hehtaarisatoa. Hänen mukaansa tärkeää on satsata myös laadukkaisiin lajikkeisiin.

Suomalaistilojen sadot junnaavat

Satojaan kasvattava Helkala kuuluu suomalaisessa viljelijäkentässä vähemmistöön.

Seminaarin lopuksi käydyssä paneelikeskustelussa MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** nosti esiin huolensa siitä, etteivät suomalaisten peltojen keskimääräiset hehtaarisadot ole suurentuneet lainkaan 10 vuoteen.

Marttila katsoo kehityksen pysähtymisen syyksi sen, että suomalainen peltoviljely on ajettu ”todella ahtaaseen rakoon”.

Tuotannon tehostamiseen pitäisi hänen mielestään kannustaa poliittisilla ratkaisuilla.

”Nykytilanne kannustaa leväperäisyyteen. Laajaperäistämiseen kannustamisesta pitäisi mennä kohti kestävää tehostamista.”

”Yhteiskunta ei tarjoa viljelijöille työkaluja tuotantoon, joka olisi sekä kestävää että kannattavaa.”

Yaran johtavan agronomin **Raimo Kauppilan** mielestä tukea pitäisi kohdistaa pellon perusparannuksiin.

”Salaojitukset ja viherkesannot ovat kallista touhua. Nykyisillä viljan hinnoilla viljelijöillä ei ole niihin mahdollisuutta.”

JUHANI REKU

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %

Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket ja Y-agro	171–173 ↔
Avena	167–169 ↔
Fazer 1)	169–171 ↓
Helsingin Mylly 2)	172
Helsingin Mylly 3)	140
Kesko	162–169 ↓
Kinnusen Mylly	175 ↔
Myllyn Paras	174 ↔
Raisioagro	173 ↓
Viking Malt (mallas)	170 ↔
Luomuvehnä	
Agrimarket ja Y-agro	200 ↔
Fazer (valk. väh. 12 %)	240 ↔
Rehuvehnä	
Agrimarket ja Y-agro	135–138 ↔
A-Rehu	130–137 ↔
Avena	134–138 ↔
Kesko	122–136 ↓
Kinnusen Mylly	115 ↔
Raisioagro	129–140 ↑
Satarehu	136 ↓
Luomurehuvehnä	
Agrimarket ja Y-agro	140 ↔
Raisioagro	180 ↔
Rehuohra	
Agrimarket ja Y-agro	128–135 ↔
Altia	135 ↔
A-Rehu	126–132 ↔
Avena	119–134 ↔
Kesko	114–133 ↔
Kinnusen Mylly	133 ↑
Raisioagro	134–135 ↑
Mallasohra	
Agrimarket ja Y-agro	155 ↔
Raisioagro	155 ↓
Viking Malt (mallas & ents.)	152 ↓
Luomuallasohra	
Viking Malt	260 ↔
Elintarvikeohra	
Viking Malt	140 ↔
Entsyymiohra	
Agrimarket ja Y-agro (Saana)	138 ↔
Suurimo-ohra	
Raisioagro	148 ↓
Rehukaura	
Agrimarket ja Y-agro	127–132 ↔
–vienti, myllykaura	130–132 ↔
A-Rehu	120–130 ↔
Avena (elintarvikek.)	118–132 ↔
Kesko (vienti)	123–131 ↔
Kinnusen Mylly	125 ↑
Raisioagro	100 ↑
Satarehu	116 ↔
Suurimokaura	
Fazer	135–138 ↔
Helsingin Mylly	135 ↑
Myllyn Paras	135 ↔
Raisioagro	143 ↑
Luomukaura	
Agrimarket ja Y-agro	225 ↔
Fazer (suurimo)	244 ↔
Helsingin Mylly (suurimo)	225–240 ↑
Polar bio oats	230 ↔
Raisioagro (suurimo)	215 ↔
Luomurehukaura	
Agrimarket ja Y-agro	155 ↔
Kinnusen Mylly	180 ↔
Ruis	
Agrimarket ja Y-agro	181–184 ↔
Avena	182 ↔
Fazer 2)	184 ↔
Kinnusen Mylly 3)	195 ↔
Myllyn Paras	180 ↔
Raisioagro	189 ↔
Luomuruis	
Agrimarket ja Y-agro	310 ↔
Fazer	345 ↔
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	335–353 ↔
Härkäpapu	
Agrimarket ja Y-agro	200 ↔
Raisioagro	200 ↔
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket ja Y-agro	300 ↔
Raisioagro	330–340 ↔
Luomurehuherne	
Agrimarket ja Y-agro	350 ↔
Luomuspeltti	
Birkkalan tila	585 ↔

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.

1) Sako vähintään 180. 2) Valkuainen vähintään 12,8 tai yli, sako vähintään 220. 3) Valkuainen 11–12,5, sako vähintään 220.

Hintatiedot ostajilta

Ukraina-sopu käänsi viljahintoja alaspäin

Torstaina aamulla Minskissä syntynyt sopu Ukrainan kriisin lopettamiseksi painoi viljan hintoja, mutta lasku ei jatkunut enää perjantaina, kun odotettiin tulitauon alkamista Itä-Ukrainassa.

Minskin sopu alensi hintoja loppuviikolla. Alkuviikolla saman teki Yhdysvaltojen maatalousministeriö, joka korotti vehnän varastoennustettaan maanantaina julkaistussa kuukausiraportissa.

Raporttia pidettiin soijan ja maissin hintaa tukevana, mutta vehnä veti niidenkin hintaa alas.

Pariisin hyödykepörssissä lähin maaliskuun vehnäfutuuri oli perjantaina iltapäivällä hienoisessa nousussa ja kauppaa käytiin 185 eurolla tonnilta. Vehnäfutuuri on sahannut helmikuussa 183–188 euron välissä.

Chicagossa viikko päättyi myös mollivoittoisesti ja hinnat olivat soijaa lukuun ottamatta edellisviikon päättökurssia alempana.

Euroopassakin rapsin hinta piti. Perjantaina kauppaa käytiin puolisen euroa tonnilta edellisperjantaita alemmalla hinnalla.

Suomessa pitkään jatkunut varovainen nousu näyttää ainakin hetkeksi pysähtyvän.

Maaseudun Tulevaisuuden tämän viikon hintaseurannassa on 72 ostotarjousta, joista nousua on kahdeksassa ja laskua yhtä monessa tarjouksessa. Vehnän hinta näyttää laskevan muun Euroopan perässä. Kaura ja rehuohra puolestaan kallistuvat.

EU-vehnä on säilyttänyt vahvan aseman viljamarkkinoilla. Ranskalainen viljamarkkinoita analysoiva Strategie Grains nosti torstaina EU:n vehnän vientiennustettaan 3 miljardia kiloa ennätykselliseen 32,5 miljardiin kiloon. Se ylittää toteutuessaan 2,5 miljardilla kilolla viime vuodelta olevan vientiennätyksen.

Myös ohran vientiennustetta korotettiin reippaasti 7,9 miljardiin kiloon. Viidesosa määrästä laivataan Kiinaan.

Viljaa riittää vientiin myös ensi talvena. Strategie Grains korotti kahdella miljardilla kilolla ensi satokauden vientiennustettaan ja arvioi vehnälaivausten yltävän 29 miljardiin kiloon.

Ensi kesän ja syksyn satoarviot nojaavat syksyn kylvöaloihin. Tarkennusta saadaan, kun kevättyöt käynnistyvät lähiviikkoina.

VEIKKO NIITTYMAA

MTK:n Marttila: Ympäristöohjelmasta määräsivät ”väärät voimat”

Luonnonvarakeskuksen (Luke) professori **Jyrki Niemi** pitää poliittisen ohjauksen puutteena sitä, että ympäristöystävällinen tuotanto ei lisää viljelijän tuloja.

MTK:n puheenjohtajan **Juha Marttilan** syyttävä sormi osoittaa tässä uuteen ympäristökorvausjärjestelmään. Se meni hänen mielestään täysin pieleen.

Järjestelmää korjaavien ratkaisujen valmistelu pitää hänen mukaansa aloittaa välittömästi.

Maa- ja metsätalousministeriön ruokaosaston osastopäällikkö **Risto Artjoki** muistuttaa, että järjestelmä valmisteltiin erittäin laajoissa työryhmissä, joissa olivat mukana myös tuottajajärjestöt.

Marttila torppaa Artjoen kritiikin toteamalla, että valmistelussa olivat vahvimmilla ”väärät voimat”: sellaiset, joiden ainoana tavoitteena oli painaa ravinteiden käyttö mahdollisimman alas.

”Nyt pitäisi ottaa järki käteen. Toimenpiteitä suunnittelemassa pitää olla sellaisia ihmisiä, joilla on oma lompsa kyseessä.”

Niemi, Artjoki ja Marttila osallistuivat paneelikeskusteluun keskiviikkona Yaran Helsingissä järjestämässä ruuantuotannon tulevaisuusseminaarissa.

JUHANI REKU

Naapurin läheisyys ei rajoita lannanlevitystä

Nitraattiasetus ei määrittele, kuinka lähelle naapurikiinteistöä lantaa voi levittää. Asetuksessa säädetyt levitysrajoitukset koskevat etäisyyksiä vesistöistä sekä talousvesikaivoista ja lähteistä.

Tarkkaa etäisyyttä ei määritellä myöskään muussa lainsäädännössä, toteaa ylitarkastaja **Markus Tarasti** ympäristöministeriöstä.

Asiaa tiedusteli MT:n lukija luettuaan jutun uudesta nitraattiasetuksesta ja sen sisältämistä levitysrajoista (MT 2.2.).

Lukija kertoo omasta tilanteestaan näin: ”Asuntoni on aivan kylätien varressa. Tien takana on naapurin pelto. Etäisyys ikkunastani naapurin pellolle on alle 10 metriä. Naapurin vuokramies vetää lietelantaa aivan tien penkkaa myöten eli alle 10 metrin päähän ikkunastani.”

Harmia tai haittaa aiheuttavaan tilanteeseen ei siis ole apua nitraattiasetuksesta.

Kohtuutonta haittaa aiheuttavaan lannanlevitykseen voidaan kuitenkin vaikuttaa muun lainsäädännön nojalla.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi Tarastin mukaan puuttua tarvittaessa siihen, että lietelantaa levitetään liian lähelle kiinteistöä. Puuttuminen edellyttää, että levityksestä voidaan katsoa aiheutuvan ”naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta naapurustolle”.

Tarasti kehottaa kuitenkin ensisijaisesti ottamaan suoraan yhteyttä viljelijään ja keskustelemaan asiasta rakentavassa hengessä.

”Aika usein asioista voidaan sopia ja päästä molempia tyydyttävään ratkaisuun. Asiat lähtevät usein väärille siinä vaiheessa, kun ensimmäinen yhteydenotto tuleekin viranomaiselta.”

Tarastin mukaan levittämisestä aiheutuvia haittoja voidaan paikallisesti pyrkiä ehkäisemään kunnan antamilla ympäristömääräyksillä. Jos toiminta on luvanvaraista, ympäristöluvassa on voitu antaa levittämistä koskevia määräyksiä.

”Lannan levittämisestä aiheutuu kuitenkin väistämättä hajupäästöjä ja puuttumiskynnys on siksi korkea. Ympäristöhallinto onkin pyrkinyt ohjeistamaan viljelijöitä haitattomampaan lannanlevitykseen”, Tarasti muistuttaa.

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa todetaan, että lanta pitäisi levittää niin, että hajuhaitat olisivat mahdollisimman vähäiset.

Sään tulisi olla viileä, kostea ja tyyni ja tuulen suunnan sellainen, että hajua kulkeutuu mahdollisimman vähän asuinkiinteistöihin.

Myös yleiset juhlapyhät pitäisi ottaa huomioon.

”Näitä ohjeita noudattamalla pystytään vaikuttamaan jo paljon siihen, että lantaa voidaan levittää pelloille naapurirauha säilyttäen.”

JUHANI REKU

Evira laskuttaa myös hävityksestä

Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) hinnastoon on vuoden alussa lisätty uusia laskutettavia toimia. Laboratoriotutkimusten hinnat ovat nousseet 1,5 prosenttia.

Esimerkiksi pientoimituksista ja patologisten näytteiden hävittämisestä on ruvettu laskuttamaan.

Ruumiinavauksiin lähetettyjen eläinten tutkimuksen lisäksi peritään erillinen maksu ruumiiden käsittelystä tuhkaamoa varten sekä tuhkauksesta ja hävityksestä jätteenkäsittelylaitoksessa.

Alle 25 kiloa painavien tuotantoeläinten ja eläinlähetysten maksu on 10 euroa. Yli 25 kiloa painavista laskutetaan 40 senttiä kiloa kohden mutta enintään 80 euroa. Seuraeläimillä hinnat ovat samat, mutta enimmäismaksu on 200 euroa.

> Laboratoriotutkimusten hinnat ovat nousseet 1,5 prosenttia.

Erityistason sikaloiden PRRS-tutkimukset muuttuvat maksullisiksi. Tutkimuspaketin hinta enintään 15 näytteelle on verollisena 137,64 euroa.

Pientoimitusmaksu peritään siten, että alhaisin laskutus tutkimuksista on 25 euroa ilman arvonlisäveroa.

TERHI TORIKKA

Koko hinnasto Eviran verkkosivuilla: www.evira.fi > Tietoa Evirasta > Asiointi > Hinnasto

Mavin tukiyhteenvedossa virhe

Osassa Maaseutuviraston viljelijöille lähettämistä yhteenvedoista viime vuonna maksetuista tuista on virhe.

EU:n lypsylehmäpalkkio on kirjattu yhteenvetoon kahteen kertaan. Kummassakin kirjauksessa on sama päivämäärä.

Tuet on väärästä kirjauksesta huolimatta maksettu tuensaajien tileille oikein.

Virhe johtuu Mavin mukaan teknisestä syystä.

JUHANI REKU

Oman tilan tiedot nyt Vipu-palvelussa

Viljelijät näkevät nyt Vipu-palvelusta, millaisia vaikutuksia tukiuudistuksella on omalla tilalla.

Palvelu oli kiinni huollon ja päivityksen vuoksi useita päiviä. Katkon aikana palveluun päivitettiin tukiuudistuksen mukaisia tietoja.

Palvelun maatila-osiosta näkee esimerkiksi sen, koskeeko tilaa uuteen viherryttämistukeen liittyvä ekologisen alan velvoite.

Lohkotiedot-osiosta voi puolestaan tarkistaa, ovatko peruslohkot korvauskelpoisia ympäristö- ja luonnonhaittakorvauksessa, luomukorvauksessa sekä pohjoisissa hehtaarituissa. Lisäksi osiosta voi tarkistaa, mihin ympäristökorvauksen kohdentamisalueeseen peruslohko kuuluu.

Lisäksi lohkotiedoista näkee pysyvien nurmien säilyttämiseen liittyvät tiedot.

Lohkotiedoista voi muun muassa tarkistaa, montako vuotta koko peruslohko on ollut yhtäjaksoisesti nurmella. Jos lohko on ollut vuosina 2010–2014 nurmella ja se ilmoitetaan nurmeksi myös tänä vuonna, se luokitellaan jatkossa pysyväksi nurmeksi.

Myös Natura-nurmeksi luokitellut lohkot käyvät ilmi Vipu-palvelun lohkotiedoista. Natura-nurmi tarkoittaa pysyvän nurmen lohkoa, jolla on vähänkin Natura-alaa.

JUHANI REKU

Evira tutkii tuotantoeläimiä Seinäjoella

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira tekee edelleen Seinäjoella tuotantoeläinten eli sikojen, nautojen, pienten märehtijöiden ja turkiseläinten patologisanatomisia tutkimuksia sekä kokonaisista kuolleista eläimistä että elinnäytteistä.

Hevosten ja seuraeläinten avauksia Seinäjoella ei tehdä. Siipikarjan tutkimukset keskitetään kevään ajaksi Helsinkiin.

Evira siirtää eläintautibakteriologian toimintoja Seinäjoelta toisiin toimipaikkoihin kevään aikana.

Esimerkiksi sikojen suolistotulehdustutkimuspakettien ja porsasyskävasta-aineiden tutkimuspaikoista tiedotetaan myöhemmin erikseen.

Muutoksista huolimatta Evira tarjoaa diagnostisia palveluja entiseen tapaan.

MT

SUOMALAISEN VILJELIJÄN TARPEISIIN VALMISTETTU

Hinta-laatusuhteeltaan erinomaiset Kasi-ruiskut löydät Y-Agrolta.

Kysy lisää!

Y-Agron SIMA-matkalle Pariisiin 21.-24.2.2015
VIELÄ MUUTAMA PAIKKA JÄLJELLÄ.
Kysy lisää: olli.maatta@y-agro.net

SIMA 2015 SIMAGENA SIMAVIP

www.y-agro.net • info@y-agro.net Y-Agro